

již známého zvolený jednou postup znovu měniti. Předpis § 51 odst. (2) tr. ř. má za účel upravití účelně rychlost zásahu trestního řízení, jíž by mohly býti na újmu spory o příslušnost; stala-li se oním způsobem mezi účastněnými soudy dohoda o příslušnosti, jest otázka ta konečně vyřešena, a může býti příslušnost soudu dodatečně změněna jen na základě předpisů §§ 62 a 63 tr. ř. V souzeném případě však podmínek pro takový postup není.

Čís. 3852.

Zavinění (§ 335 tr. zák.), nebyla-li při stavbě lešení prozkoumána nosnost materiálu.

Byla-li věc projednána obdobně podle předpisů §§ 14 a 15 cís. nař. ze dne 14. prosince 1915, čís. 372 ř. zák. znovu, jakoby vyhlášený rozsudek nebyl vynesěn, poněvadž samosoudce rozsudek vynesší nebyl pro onemocnění s to jej písemně vyhotoviti, nemůže býti novým rozsudkem uložen odsouzenému přísnější trest, bylo-li proti dřívějšímu rozsudku podáno odvolání jen ve prospěch obžalovaného (§ 14 odst. 2 uv. cís. nař.).

Uložení náhrady škody jako podmínka osvědčení se podmíněně odsouzeného není vyloučeno tím, že usmrčený byl pro případ nemoci i úrazu pojištěn (§ 46 úrazového zákona).

(Rozh. ze dne 24. dubna 1930, Zm II 178/29.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Olomouci ze dne 20. března 1929, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem proti bezpečnosti života podle § 335 tr. zák., zavrhl, pokud uplatnila důvod zmatečnosti podle § 281 čís. 4 tr. ř. a pokud důvodem zmatečnosti podle § 281 čís. 11 tr. ř. čelila proti tomu, že byla obžalovanému při výroku o podmíněném odkladu výkonu trestu uložena podle § 4 zák. o podm. ods. náhrada škody 2.000 Kč ve prospěch Terezie P-ové. Naproti tomu jí vyhověl, pokud uplatnila důvod zmatečnosti podle § 281 čís. 11 tr. ř. proti výměře trestu, zrušil napadený rozsudek v tomto výroku jako zmatečný a uložil obžalovanému se zřetelem na rozsudek, vyneseny při hlavním přelíčení dne 7. září 1928 trest vězení v trvání tří dnů, zostřeného jedním postem, při čemž výrok o podmíněném odkladu výkonu trestu zůstal nedotčen.

Důvody:

Zmateční stížnost uplatňuje důvody zmatečnosti podle § 281 čís. 4 a 11 tr. ř., ten i onen ve dvojím směru: formální důvod podle čís. 4 pro zamítnutí důkazů jednak v otázce viny, jednak v otázce povinnosti náhrady škody, hledíc k nemocenskému a úrazovému pojištění usmrčeného; důvod zmatečnosti podle § 281 čís. 11 tr. ř. jednak proto, že byl obžalovanému vyměřen tímto rozsudkem přísnější trest než při hlavním

přelíčení, jež se konalo dne 7. září 1928, ve kterém vyneseny mírnější a jen obžalovaným opravnými prostředky napadený rozsudek pro onemocnění samosoudce byl považován, jakoby nebyl vyneseno (obdob. § 14 cís. nař. ze 14. prosince 1915, čís. 372 ř. zák.); jednak proto, že byla obžalovanému uložena podle § 4 zák. o podm. odsouzení náhrada škody podle sil v částce 2.000 Kč Terezii P-ové, ač při pouhém kulposním zavinění není podle úrazového zákona obžalovaný k náhradě škody zavázán. V důvodech zmatečnosti, jež se týkají otázky viny a náhrady škody při výroku o podmíněném odsouzení, není zmateční stížnost odůvodněna. Okolnosti, jež měl dokázati navrhovaný svědek Inocenc M., že obžalovaný měl právě v rozhodnou dobu mnoho práce, že mu nebylo lze ke každé stavbě se dostavit, že Jindřich G. jest vyučeným zedníkem, že takové stavby lešení již prováděl, a že to obžalovanému bylo známo, jsou již s hlediska dalších vývodů samé zmateční stížnosti bezvýznamné pro posouzení viny obžalovaného. Stěžovatel sám vychází z toho, že povinnosti, postarati se o řádné zřízení a prohlédnutí lešení co do bezpečnosti a spolehlivosti vyhoví plně, ustanoví-li k dozoru a ke zřízení způsobilého dozorce. Lze ponechati stranou rozbor tohoto názoru po právní stránce s hlediska předpisů §§ 53 a 54 stavebního řádu pro Moravu, ano jest proti dalšímu tvrzení zmateční stížnosti, že zřízením a dozorem nad lešením ustanovil zedníka Jindřicha G-a, v rozsudku bezvadně zjištěno a stěžovatelem ani nenapadeno, že není pravdou tvrzení obžalovaného, že odpovědnost za to, že lešení bude řádně a bezpečně postaveno, měl Jindřich G., pro něhož obžalovaný takový rozkaz nedal, pokud se týče příkaz neudělil. Není proto ani s hlediska názoru stěžovatelova třeba prováděti důkazy o způsobilosti G-ově; pro naprostý nedostatek jakéhokoliv opatření stěžovatelova k zajištění osobní bezpečnosti těch, kdož při provádění stavby byli zaměstnání, odpadá potřeba zabývati se zkoumáním příčin, proč tak neučinil, nanejmeně ano mu citované již ustanovení § 53 stav. řádu zodpovědnost za to ukládá bezvýjimečně. I kdyby bylo pravdou, že se prolomení desky stalo následkem toho, že v ní byl suk, zdůraznil rozsudek nalézacího soudu správně obzvláštní povinnost obžalovaného prohlédnouti materiál, jehož mělo býti použito k postavení lešení, zvěděv, že lešení má býti postaveno z desek vypůjčených od souseda, jichž se z pravidla k lešení nepoužívalo. Nebyla-li dokonalá nosnost takového materiálu obžalovaným vůbec prozkoumána a mohl-li nalézací soud již ze svědeckých výpovědí a z předpisů o stavbě lešení (§ 54 stav. řádu) sám posouditi, zda lešení bylo postaveno důkladně, dokonale nosné a ochrannými deskami opatřené, nebylo třeba o tom prováděti navrhovaný důkaz znalecký; posouditi, zda jde o náhodu či o zaviněné zanedbání, jest úlohou soudu, nikoliv znalce.

Bezodůvodná v obou uplatněných důvodech zmatečnosti jest zmateční stížnost i, pokud napadá výrok o náhradě škody podle stěžovatelových sil Terezii P-ové. Uložení náhrady škody jako podmínka osvědčení se obžalovaného podmíněně odsouzeného není vyloučeno tím, že usmrcený P. byl pro případ nemoci i úrazu, jenž se mu stal při vyko-

návání zaměstnání, pojištěn a že podle § 46 úrazového zákona nemají osoby po něm pozůstalé nárok na náhradu škody proti obžalovanému jako podnikateli, an úraz při práci nebyl způsoben úmyslně, nýbrž kulposním zaviněním. Nejde tu o přiznání nároků soukromoprávních, s nimiž byla soukromá účastnice Terezie P-ová poukázána podle § 366 tr. ř. na pořad práva civilního, nýbrž o uložení zvláštní, podstatou i účelem odlišné podmínky § 4 zák. o podm. odsouzení, jež sleduje v své řadě cíl výchovný, by podmíněně odsouzený náhradou škody podle svých sil osvědčil, že povede pořádný život a že výkonu trestu není zapotřebí. Zákonodárce v § 4 zák. o podm. odsouzení neváže možnost uložení této náhrady škody podle pachatelových sil na to, zda lze i jinak proti odsouzenému o náhradu této škody právem nastupovati, nýbrž jen na skutečnost, že jde o škodu, kterou způsobil. Ze samého § 46 odst. (2) úrazového zákona lze však vyčísti, že zákonodárce nepovažuje náhradou, na kterou poškozený nebo jeho pozůstalí podle tohoto zákona mají nárok, uhrazení celou škodu, která podle platných zákonných předpisů (§§ 1325—1327 obč. zák.) náleží oprávněnému; nepochybil proto nalézací soud, když, oceňuje volně výši této škody, uložil obžalovanému její náhradu podle jeho sil jako podmínku povolení podmíněného odsouzení. Nepotřeboval zjišťovati navrhovaným dotazem u pojišťoven okolnosti, týkající se nároků z pojištění, any, jak dovoděno, uložení náhrady další škody podle § 4 zák. nevyklučovaly. Není tu proto ani zmatek podle čís. 4 ani podle čís. 11 § 281 tr. ř. a ve všech dosud uvedených směrech jest zmateční stížnost zavrhnouti.

Naproti tomu jest zmateční stížnosti vyhověti, pokud důvodem zmatečnosti podle § 281 čís. 11 tr. ř. napadá výměru trestu. Ze spisů vyplývá, že obžalovaný byl pro souzený čin odsouzen při hlavním přelíčení dne 7. září 1928 samosoudcem Š-em do vězení na 3 dny, zostřeného 1 postem. Proti tomuto rozsudku podal jen obžalovaný zavčas zmateční stížnost a odvolání. Vzhledem k tomu, že samosoudce pro vážné onemocnění nebyl s to, by rozsudek písemně vyhotovil a obžalovaný nesusouhlasil s tím, by vyhotovení rozsudku sepsal jiný soudce, byla věc projednávána ve smyslu obdobných předpisů §§ 14 a 15 čís. nař. ze 14. prosince 1915, čís. 372 ř. zák. znovu, jakoby vyhlášený rozsudek nebyl vynesen; novým rozsudkem byl však obžalovaný odsouzen do tuhého vězení na 14 dnů, zostřeného 1 postem každého týdne, a to, jako v rozsudku dřívějším, podmíněně na 2 roky s uložením výše řečené náhrady. Poněvadž § 8 cit. čís. nař., ač jde o rozsudek sborového soudu, ale vydaný samosoudcem, nebylo lze použití, bylo právem použito obdobně předpisů o rozsudcích okresních soudů a mělo proto býti dbáno i ustanovení § 14 odst. 2, podle něhož, bylo-li proti prohlášenému rozsudku podáno jen odvolání ve prospěch obžalovaného, nesmí býti v obnoveném řízení uložen přísnější trest než v prohlášeném rozsudku, pokud trest v tomto rozsudku vyřčený lze bezpečně zjistiti. Podmínky tohoto ustanovení jsou splněny v souzeném případě a proto nalézací soud, uloživ vyšší a přísnější trest, překročil meze svého trestního oprávnění v neprospěch obžalovaného a zatížil rozsudek vytýkaným

zmatekem podle § 281 čís. 11 tr. ř., pro nějž třeba rozsudek ve výměře trestu zrušiti a jej se zřetelem k výši a k druhu trestu, jak byl vyměřen dřívějším rozsudkem, od veřejného obžalobce nenapadeným, znovu vyměřiti, opětně podmíněně.

Čís. 3853.

Trestný čin podle § 2 zák. o třaskavinách (ze dne 27. května 1885, čís. 134 ř. zák.) jest již v tom, že pachatel jednal proti řádně vyhlášeným policejním bezpečnostním předpisům.

Ten, komu jest taková povinnost bezpečnostními předpisy uložena, musí si zjednati možnost, by mu jiným zaměstnáním nebylo v plnění povinnosti bráněno; nezáleží na tom, z jakého důvodu jednal proti předpisům. Stavbyvedoucí (zaměstnavatel), vydávající třaskaviny, je povinen (§ 335 tr. zák.) postarati se o předepsaný způsob postupu (komu a jak mají býti dynamon a rozbušky z hlavního skladu vydávány, jak mají býti na místo spotřeby dopraveny a jak má tam býti uloženo denní množství).

Jde o zavinění podle § 335 tr. zák., nestaral-li se o zachování předpisu, že rozbušky a dynamon nesmějí se ze skladiště vydati současně téže osobě a nesmějí býti současně doneseny touž osobou na místo upotřebení; neznalost předpisu nevyvíňuje.

Pokud jest vyloučen ideální souběh přečinu podle §§ 2 a 3 zák. o třaskavinách s přestupkem podle § 431 tr. zák.

(Rozh. ze dne 24. dubna 1930, Zm II 318/29.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného Jana B-a do rozsudku krajského soudu v Jihlavě ze dne 8. srpna 1929, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným přečinem podle §§ 2 a 3 zákona ze dne 27. května 1885, čís. 134 ř. zák. a přestupkem proti bezpečnosti těla podle § 431 tr. zák., zrušil však podle § 290 tr. ř. rozsudek nalézacího soudu ve výroku, jímž byli obžalovaní František M., Jan B. a Antonín B. uznáni vinnými, že se jednáním jim za vinu kladeným kromě přečinu podle §§ 2 a 3 zákona o třaskavinách dopustili i přestupku podle § 431 tr. zák.; následkem toho zrušil i výrok o trestech, obžalovaným uložených a obžalovaným uložil za přečin podle §§ 2 a 3 zák. o třaskavinách, jímž byli pravoplatně uznáni vinnými, podle § 3 zákona nový trest, mimo jiné z těchto

důvodů:

S důvodem zmatečnosti podle § 281 čís. 4 tr. ř., jenž jest uplatněn proto, že nebyly připuštěny důkazy svědectvím stavebního rady N-a a Milana K-e a vyžádáním spisů okresního soudu v Třebíči, není zmateční stížnost v právu. Ohledně důkazu spisy ani sama zmateční stížnost neuvádí vlastně nic proti správnému poukazu nalézacího soudu na jeho nerozhodnost, nýbrž poukazuje jen všeobecně na to, že byla tím stěžo-